

22.09.2025

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni 03.09.2025 koosoleku päevakord ja soovitused

Päevakord:

1. Komisjoni töökorra uuendamine
2. Puukentsefaliidi revaktsineerimiskeemi uuendamine
3. RSV vastase immuniseerimise kulutõhususe raport
4. Gripi vastane vaktsineerimine eakatel

Arutelu ja otsused

1. Komisjoni töökorra uuendamine

Immunoprofülaktika ekspertkomisjon arutas töökorra uuendamist, keskendudes komisjoni liikmete staatusele, juhtimisele, liikmelisuse kestusele, sõltumatusse ning otsuste tegemise põhimõtetele. Oluline oli rõhutada, et komisjoni otsused peavad põhinema erialasel ja teaduspõhisel tõendusel, mitte isiklikele arvamustele ega poliitilistele mõjutustele. Samuti tõsteti esile komisjoni soovitude ja otsuste selgema iseloomu ja kommunikatsiooni vajadus.

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni järeldused ja soovitused:

- Komisjoni liikmed annavad uuendatud töökorra mustandile kirjalikult tagasisidet sügise jooksul.

2. Puukentsefaliidi revaktsineerimisskeemi uuendamine

Eestis algab puugihooaeg tavaliselt aprillis ning kestab oktoobrini. Puukentsefaliit on puukidega leviv viiruslik nakkushaigus, mis võib kulgeda raskelt ja võib mõjutada närvisüsteemi (tasakaalu- ja koordinatsioonihäired, jäsemete halvatused, peavalu, keskendumis- ja mäluhäired). Puukentsefaliidi vastu puudub spetsiifiline ravi. Parim viis haigestumisest hoidumiseks on vaktsineerimine.

WHO SAGE (World Health Organization Strategic Advisory Group of Experts on Immunization) on enda 2011. aastal avaldatud arvamuses toonud esile, et on tugevad märgid, et revaktsineerimise vahemikud võivad olla märkimisväärselt pikemad kui tootjate praegused soovitused.¹ Hiljutised uuringud on aga näidanud, et puukentsefaliidi vastane immuunsus püsib kauem kui eelnevalt arvatud ja revaktsineerimise perioodi võiks pikendada 3–5 aastalt kuni 10 aastani.²³

Eesti Infektsioonhaiguste Seltsi vaktsineerimise töörühm on teinud ettepaneku võtta Eestis kasutusele pikendatud puukentsefaliidi revaktsineerimise skeem. Arutati viimaste kuude jooksul esitatud ettepanekuid puukentsefaliidi revaktsineerimisskeemi uuendamiseks.

¹ [Vaccines against tick-borne encephalitis: WHO position paper](#)

² [Retrospective, matched case-control analysis of tickborne encephalitis vaccine effectiveness by booster interval, Switzerland 2006–2020 | BMJ Open](#)

³ <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14760584.2024.2311359>

Varasemalt oli soovitus, et alla 50-aastased revaktsineeriksid iga 5 aasta järel ja üle 50-aastased vaktsineeriksid iga 3 aasta järel. Komisjoni soovitus on, et võrreldes kehtiva vaktsineerimiskeemiga on pikendataks revaktsineerimise perioodi alla 50-aastastel kuni 10 aastani ja 50-60-aastastele kuni 5 aastani.

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni järeldused ja soovitused:

- Komisjon soovib tavapärasel puukentsefaliidi vastasel vaktsineerimisel lähtuda edaspidi vastavast vaktsineerimiskeemist :

Puukentsefaliidi vastane tavapärase vaktsineerimiskeem	Encepur	Ticovac
1. doos	Valitud kuupäev	
2. doos	1–3 kuud pärast 1. doosi	
3. doos	9–12 kuud pärast 2. doosi	5–12 kuud pärast 2. doosi
Esimene revaktsineerimine	3 aastat pärast 3. doosi	
Revaktsineerimine	<50-aastastele eelnevast doosist 10 aastat hiljem	
	50–60-aastastele eelnevast doosist 5 aastat hiljem	
	>60-aastastele eelnevast doosist 3 aastat hiljem	

- Komisjon soovib kiirendatud puukentsefaliidi vastasel vaktsineerimisel lähtuda vastavalt pakendi infolehes ravimitootja poolt toodud immuniseerimiskeemist.
- Komisjon soovib, et kui inimesel on puukentsefaliidi vastase vaktsineerimise intervall pikem kui eespool soovitatud, siis jätkata vaktsineerimist sealt, kus see enim pooleli jäi.

3. RSV vastase immuniseerimise kulutõhususe raport

RSV ehk respiratoor-süntsütiaalne viirus on väga levinud viirus, mis põhjustab hingamisteede nakkusi, eriti väikestel lastel. See levib levib peamiselt piisk- ja kontaktnakkusena, sarnaselt paljudele teistele hingamisteede viirustele. RSV nakkuse riskirühma kuuluvad enneaegsed imikud ja alla kuuekuused lapsed, üle 65-aastased täiskasvanud ning inimesed, kellel on nõrgenenud immuunsüsteem või olemasolevad kroonilised haigused, nagu diabeet, südamehaigused ja kopsuhaigused.⁴

Enamasti põhjustab see nohu või köha, kuid imikutel võib see viirus kiiresti areneda raskeks haiguseks, nagu kopsupõletik. Imikute immuunsüsteem ei ole veel täielikult välja arenenud, mistõttu nad ei suuda viirusega tõhusalt võidelda. Mõned lapsed vajavad isegi haiglaravi, eriti kui nad on sündinud enneaegselt või neil on kroonilised terviseprobleemid.

⁴ [Respiratory syncytial virus \(RSV\)](#)

RSV vastu kaitsmiseks on kaks peamist võimalust⁵:

- Vaktsineerimine
 - Vaktsiinid aitavad kehal ise toota kaitseaineid (antikehi) viiruse vastu. Näiteks rasedatele mõeldud vaktsiinid kaitsevad ka vastsündinut, kuna ema antikehad kanduvad lapsele edasi.
- Monoklonaalsed antikehad (immunoglobuliinid)
 - Need on valmis antikehad, mis süstitakse lapsele ja pakuvad kohest kaitset viiruse vastu. Neid kasutatakse eriti imikutel, kellel on suur risk raskeks haigestumiseks.

RSV hooajal (oktoober-aprill) immuniseeritakse Eestis riskirühma kuuluvaid imikuid RSV vastaste antikehadega. Samas RSV-nakkuse tõttu on vajanud haiglaravi ka riskirühma välised imikud. Terviseameti andmetel registreeriti 2024/2025 viirus hooajal 466 RSV-nakkus juhtu ja haiglaravi vajas 134 inimest, kellest 62% moodustasid alla 5-aastased lapsed.

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni järeldused ja soovitused:

- Komisjon teeb taotluse Tervisetehnoloogiate Hindamise Keskusele, et hinnata RSV-nakkuse hooajal kogu sünnikohordi immuniseerimise kulutõhusust.
- Komisjon soovib RSV vastast vaktsineerimist võimaldada rasedatele 28.–36. rasedusnädalal, eelistatult RSV hooajal. Selline ajastus võimaldab emalt lapsele kanduda kaitsekehad, mis pakuvad vastsündinule kaitset RSV vastu esimestel elukuudel.
- Komisjon soovib RSV vastast vaktsineerimist 75-aastastele ja vanematele täiskasvanutele. Lisaks soovib komisjon vaktsineerimist ka immuunpuudulikele 18-74-aastastele inimestele. Kõige suurem kasu on vaktsiinist, kui see tehakse hilissuvel või varasügisel, enne RSV hooaega. RSV vastu vaktsineeritakse ühekordselt ehk eakad ei ole vaja korduv vaktsineerida.

4. Gripi vastane vaktsineerimine eakatel

Gripi riskirühma kuuluvad 60-aastased ja vanemad inimesed, kuna vanusega nõrgeneb immuunsüsteem ja suureneb raskete tüsistuste oht. Vaktsineerimine aitab vähendada haigestumise, hospitaliseerimise ja surma riski.

Gripihooaja eel on soovitatav pakkuda vaktsineerimist kõigile vanemaealistele.

Vaktsineerimine on neile tasuta perearsti juures, vaktsineerimiskabinetis ja apteegis. Lisaks on võimalik pakkuda eakale patsiendile kõrge doosilist gripivaktsiini, mis sisaldab neli korda rohkem antigeene kui tavaline vaktsiin. See vaktsiin on tasuline, kuid sobib hästi 60-aastastele ja vanematele täiskasvanutele, kellel on suurem risk raskeks haigestumiseks.

Oluline on teavitada patsiente vaktsineerimise võimalustest ja sobivusest, lähtudes nende vanusest, tervislikust seisundist ja soovidest.

⁵ [Clinical Guidance for RSV Immunizations and Vaccines | RSV | CDC](#)